

MALL FÖR SAMMANFATTANDE TEXT

Nämnden: Regionstyrelsen

Förvaltningen: Regionstyrelseförvaltningen

Nämnden ordförande: Meit Fohlin (S)

Regiondirektör och förvaltningschef: Stefan Hollmark

Viktigare händelser

Region Gotlands ekonomi är fortsatt mycket ansträngd och under året har mycket tid lagts på analys och arbete med möjliga effektiviseringar inom regionens alla förvaltningar framåt. Beslut har tagits om särskilda regionövergripande åtgärder för att hålla ner kostnadsutvecklingen. För regionstyrelseförvaltningens verksamheter har detta inneburit att satsningar som medför kostnadsökningar tillfälligt fått stå tillbaka för att istället förbättra resultatet för Region Gotland.

Under perioden har Region Gotland uppvaktat samtliga riksdagspartier, med fokus på regeringspartierna, för att påtala de ekonomiska utmaningarna som föreligger utifrån bland annat ö-läget.

Omvärlden präglas av en fortsatt säkerhetspolitisk och geopolitisk instabilitet. Under 2024 beviljades Sverige medlemskap i Nato. Nuläget sätter extra fokus på regionens beredskap- och säkerhetsarbete. De verksamheter inom förvaltningen som bedöms som mest berörda är kommunikation, IT (då Cyberhoten ökar), måltid (där det inventerats krismenyer, krislager och krisplaner) och upphandling (som arbetar med försörjningsberedskap).

Den under våren pågående arbetsmarknadskonflikten pågick i närmare tre månader och innebar en stor påfrestning framför allt för socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, men också för de stödjande funktionerna inom regionstyrelseförvaltningen, främst inom HR-avdelningen.

Under sommaren uppmärksammades politikernas resor under de senaste åren. Detta fick stor medial uppmärksamhet och resulterade i att regionfullmäktiges ordförande avsåg sig sitt uppdrag. En översyn av gällande rutiner och styrdokument har påbörjats.

Bygget av nya Solbergabadet är påbörjat, badhuset förväntas stå klart under hösten 2027. Investeringsbudgeten för projektet uppgår till 364 mnkr.

I början av februari lanserades nya gotland.se, resultatet av två års arbete från analys till lansering. Detta markerar slutpunkten för den största omgörningen av Region Gotlands webbplats sedan lanseringen 1997.

Under hösten beslutades om en ny säkerhetsorganisation från och med 2025, räddningstjänsten sammanförs med befintliga funktioner inom regionstyrelseförvaltningen för säkerhet, säkerhetsskydd, informationssäkerhet, beredskap och brottsförebyggande arbete.

Nedan följer ett axplock av andra händelser under året:

- Beslut om M365-införande togs i juni. Plan för införande av Exchange och Teams är i maj 2025.
- Vid chefsforum (samtliga chefer inom Region Gotland) fick cheferna en gemensam grund för vidare arbete för att kunna hantera välfärdsbrottslighet. En samverkansstruktur för brottsförebyggande arbete har etablerats, den berör samtliga förvaltningar i organisationen såväl som ett flertal externa aktörer.

VERKSAMHETSMÅTT

- Arbetsmarknadsprojektet Gotland Forward, som har beviljats 20 mnkr från ESF, har utvecklats vidare.
- Löneenhetens alla manuella personakter (ca 800 000 pappersdokument) har lästs in och är nu inlagda i e-arkivet.
- Under hösten beslutades om en ny Kulturplan för perioden 2025-2028.
- I november beslutade regionfullmäktige att inriktningen för måltidsproduktionen framåt är en nybyggnation av ett större tillagningskök med förutsättningar för produktion av varm och kyld mat.
- Almedalsveckan 2024 var en fyradagarsvecka. Utvärderingen visar att arrangörer och besökare var mycket nöjda med tidpunkt för genomförandet. Minneskonstverket ”Lyssnandet” invigdes under veckan.
- Arbetet med att hitta en lösning för en ny ishall i Visby har fortlöpt under året.

Måluppfyllelse

Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027

Målet är delvis uppfyllt

Under året har flera aktiviteter genomförts för att uppnå målet såväl inom kultursamverkansmodellen som inom biblioteksverksamheten. Vidare har utveckling skett av bidragssystem, samverkan med skolan gällande barnkultur garanti och utbildning av medarbetare. Från 2023 års utgångspunkt har det uppmätts ökning inom de flesta indikatorer, vissa omfattande. Flera faktorer påverkar statistiken och eftersom mätningarna är nya bör de tolkas med en viss försiktighet. Det fokuserade arbetet riktat mot barn kommer fortsätta under hela perioden.

Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027

Målet är delvis uppfyllt

Detta är ett ytterst angeläget mål med tanke på vad en minskad nivå av aktivitet gör för både den fysiska och psykiska hälsan i alla de prioriterade grupperna. Det finns stora hälsovinster att göra med en förflyttning av detta mål. Det är dock ett mål som är relativt svårt att mäta då resultatet bygger på självskattning. Aktiviteter som bedrivits under året och som fortsätter under perioden är kunskapshöjande insatser kring rörelseglädje, stödgivning riktat mot de aktuella målgrupperna, förenkla bokningssystem, kartlägga anläggningar utifrån tillgänglighetsperspektiv, marknadsföra var aktivitetstypor finns och se till att utrustning finns i anläggningarna.

Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet årligen och med totalt 25 procent under perioden 2024-2027

Målet är uppfyllt

Lokala handlingsplaner arbetas i nuläget fram med åtgärder för att minska svinn. Svinnmätningar som genomförts under 2024 visar att svinnet har minskat i jämförelse med liknande mätning som utfördes vid samma tidpunkt 2023. En mätmodell har tagits fram och implementerats och svinnmätning kommer framåt att genomföras två gånger årligen i avdelnings kök.

VERKSAMHETSMÅTT

Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent

Målet är uppfyllt

I de nya livsmedelsavtalen finns det ett antal produkter tillgängliga både som ekologiska och konventionella alternativ. Detta för att skapa möjlighet att styra inköpen utifrån behov och förutsättningar. På grund av det ekonomiska läget har beslut fattats att köpa konventionella livsmedel där det är möjligt. Andelen inköpta ekologiska livsmedel ligger för år 2024 på 23 procent (21 procent, 2023).

Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2027

Målet är delvis uppfyllt

Nya arbetsätt och en ny bedömningsmall för hållbarhetsäkring har tagits fram och kommer att implementeras under 2025 för bedömning av effekter. Anslaget regionala utvecklingsåtgärder som Region Gotland beslutar om ska bidra till en hållbar omställning i riktning mot 2040 i enlighet med vad som uttrycks i den regionala utvecklingsstrategins mål och i tillhörande genomförandeprogram. Anslaget ska investeras i insatser som bidrar till hållbar strukturomvandling där samtliga hållbarhetsperspektiv integreras.

Ekonomi

Årets resultat uppgår till +22,1 mnkr (10,0 mnkr, 2023). Året har präglats av återhållsamhet för att kunna bidra till att förbättra Region Gotlands befarade underskott. Uppemot hälften av överskottet hänförs till personalrelaterade orsaker såsom vakanser och en positiv semesterskultsförändring. Exempelvis har ett flertal tjänster inom det förvaltningsinterna stödet varit vakanta. Uppmaningen att specifikt arbeta med semesterplanering har gett en positiv ekonomisk effekt. Utöver detta har förvaltningen varit restriktiv och minimerat utvecklingsinsatser i enlighet med beslutet om återhållsamhet. En annan effekt är att den låga investeringsnivån fortsatt gett överskott i budgeten för kapitalkostnader.

Utveckling på sikt

Region Gotlands ekonomi kommer fortsatt vara ansträngd och effektiviseringar kommer krävas inom samtliga verksamheter. Att fortsätta tydliggöra Region Gotlands särskilda förutsättningar utifrån ö-läget är en viktig fråga. Den demografiska utvecklingen med fler äldre och ungdomar men färre barn och personer i arbetsför ålder skapar utmaningar för såväl ekonomi som kompetensförsörjning. Bemanning kommer fortsätta att vara ett av de stora fokusområdena framåt, detta med hänsyn till kompetensförsörjningsläget där utmaning finns i att anställa medarbetare med rätt kompetens till offentlig sektor generellt.

Förutom ekonomi och kompetensförsörjning så är säkerhetsfrågan av stor vikt. Den nya avdelningen för beredskap och säkerhet där Region Gotlands verksamheter inom området samlats ger bättre förutsättningar för det samlade totalförsvarsarbetet. Omorganisationen gör det också möjligt att vara än mer aktiv i arbetet mot den organiserade brottsligheten så att den inte får fäste på ön. Utöver detta är det viktigt att fortsätta arbetet med IT-säkerhet, utveckling av informationssäkerhet och systemförvaltning.

Hållbar utveckling handlar såväl om den omställning som Region Gotland bidrar till på ön som om det interna omställningsarbetet mot ökad hållbarhet som har etablerats. Med utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och Agenda 2030 kommer insatser ske inom samtliga

VERKSAMHETSMÅTT

hållbarhetsperspektiv. Genomförandeprogrammen ger driv för frågor som klimat miljö och energi, näringslivets förutsättningar och innovation samt social välfärd.

Region Gotland införde en ny styrmodell 2024. Målet med den nya styrmodellen är en effektiv styrning som tar Region Gotland mot den önskade utvecklingen i samhället samt inom organisationen. Förändringen har inneburit helt nya samarbetsformer mellan förvaltningarna. Styrmodellen omfattar bland annat fem övergripande prioriteringar. Varje prioritering har ett nätverk kopplat till sig, nätverken består av representanter från varje förvaltning. Nätverken leds av en processledare och syftet är att skapa en gemensam bild av behovet av insatser, samordna gemensamma insatser samt följa upp att vi är på rätt väg. Under 2025 ska en utvärdering av styrmodellen genomföras för att ge underlag för beslut om fortsatt utveckling.

Utveckling sker inom förvaltningens samtliga verksamheter nedan följer ett axplock av andra utvecklingsinsatser förvaltningen har att hantera:

- Arbete kopplat till effektivisering (lokaler, inköp, bemanning, digitalisering)
- Implementering av M365 – kommer ställa krav på utbildningsinsatser och uppbyggnad av stöd funktion
- Utveckling av chefstöd
- Fortsatt arbetet med styrdokument inom kultur och fritid
- Effektivisering av tidskrävande manuella rutiner
- Utveckling e-handel
- Utveckling av lokalförsörjningsprocessen
- Anläggningar inom kultur och fritid
- Lokal- och produktionsutveckling inom måltid
- Jämställdhetsintegrering
- Kartläggning av demokratiuppdrag och insatser i Region Gotlands verksamheter

Verksamhetsmått

Regionstyrelsen

	2024	2023	2022	2021	2020
Medborgarinriktade tjänster					
Antal besök på turistbyrå	71 956	71 570	73 412	46 784	26 631
Antal besök på regionarkivet	1 962	2 130	2 090	1 441	1 743
Antal förfrågningar om handlingar på regionarkivet	1 150	1 411	1 291	1 444	
Antal framtagna volymer, regionarkivet	3 288	2 678	2 881	2 925	4 144
Antal samtal, regionupplysningen	125 987	151 813	179 781	194 613	215 879
Antal besvarande samtal, regionupplysningen	119 698	132 322	169 114	179 118	189 412
Genomsnittlig kötid, regionupplysningen (sek)	16	15	15	21	28
Antal externa samtal till 0498-26 90 00	85 214	-	129 089	153 738	169 386
Kultur- och fritidsverksamhet					
Inomhusbad, antal besök	115 721	109 274	94 019	10 369	82 841
Nettokostnad per besök, kronor	75,45	75,64	84,13	-	85,50
Säsongsuthyrning, antal gästnätter	5 598	5 651	5 904	1 694	909
Idrottshallar, antal uthyrda timmar	30 919	28 066	26 152	21 389	20 760
Idrottsplatser, antal uthyrda timmar	11 201	7 826	8 567	7 525	6 010

VERKSAMHETSMÅTT

Aktivitetsbidrag, antal godkända sammankomster					
- ungdomar	34 775	32 076	32 184	27 431	30 207
- pensionärer	3 165	3 026	2 407	2 185	3 891
- funktionshindrade	2 935	2 545	1 684	1 469	2 799
Andelen personer som uppger att de är fysiskt aktiva minst 7 timmar (420 minuter)/vecka, andel i %					
- ungdomar i åldern 16-18 år	21,6	18,9			
- personer i åldern 65+	17,3	13,8			
- personer med funktionsnedsättning	12,3	13,6			
- elever i åk 8 och 1 på gymnasiet	-	36,0			
Bibliotek, antal fysiska besökare	358 202	311 306	244 148	232 969	412 885
Bibliotek, antal media-lån fysiska	425 233	361 837	337 258	228 413	362 605
Bokstart, antal hembesök	323	306	267	277	290
Bokstart, antal hembesök hos familjehemsplacerade barn	1	3	3	7	1
Aktiva låntagare bibliotek 0-17 år, antal	1 513	1 612			
Barn 0-5 år som deltar i bibliotekens verksamhet riktad till förskolor, andel (%)	47,0	10,6			
Barn i grundskoleåldern (6-16 år) som deltar i utbudet inom Kulturgarantin, andel (%)	28,7				
Deltagare upp till 18 år inom de regionala kulturinstitutionernas verksamheter, antal	164 450	115 831			
Måltidstjänster					
Antal beställda portioner inom:					
- förskola	425 736	456 408	456 840	434 997	426 600
- grundskola	1 013 888	1 003 386	982 560	1 001 043	989 324
- gymnasie/vuxenutbildning	289 873	278 926	280 172	276 965	278 926
- hälso- och sjukvård	83 700	82 200	81 500	81 500	83 979
- inom äldreomsorg	281 070	275 912	273 960	291 940	297 192
- äldreomsorg, ordinärt boende	69 160	53 063	37 490	23 660	20 323
Andel inköpta ekologiska livsmedel, % (värdet i kronor)	23	21	23	24	27
Andel inköpt svenskt kött, % (värde i kronor)	97	93	92	92	91
Andel inköpt svensk kyckling, % (värde i kronor)	100	99	100	100	99
Andel inköpt närproducerade/gotländska livsmedel, % (värde kronor)	15	16	16	15	17
Andel vegetariska måltider, % (räknat på grundmeny)	32	30	28	28	28
Koldioxidekvivalent, kg CO ₂ e per kg inköpta livsmedel i genomsnitt per år	1,96	1,99	2,0	2,50	2,27
Utsläpp från livsmedelsinköp, ton CO ₂ e per år	2 332				
Tallriks- och serveringssvinn i skolrestauranger, gram per ätande	54	62			
Administrativa tjänster					
Lönehantering - antal lönespecifikationer	107 270	105 299	103 395	102 001	98 852
Andel fel som rättats i löneutbetalningar, %	0,78	1,03	0,86	0,83	0,61
Antal samtal till löne- och systemsupport	8 054				
Andel extra utbetalningar pga fel, %	011	0,10	0,13	0,14	0,15
Stöd av HR-specialist vid rekrytering	79	71	88	121	70
Stöd av HR-specialist vid rehabärende	106				
Stöd av HR-specialist vid individärende arbetsrätt	128				
Inkomna mail i systembrevlådor - HR	7 018				
Registrerade ärenden HR-support	21 147				
Andel ärenden i HR-support som lösts direkt, %	74				

VERKSAMHETSMÅTT

Antal hanterade fakturor, tusental	210	207	197	180	177
Andel elektroniska fakturor av hanterade fakturor, %	94	93	93	90	90
Antal kundfakturor, tusental	179	176	172	172	170
Fakturerat belopp, tkr	606 745	600 716	575 111	513 719	503 149
Andel påminnelser kundfakturor, %	10,4	10,3	10,4	11,2	11,5
Andel inkassoärenden, %	5,1	5,0	5,1	4,9	4,9
Andel e-fakturor, %	13,4	13,3	13,1	12,2	
Andel fakturor till digital brevlåda, %	25,0	23,5	22,1	18,6	
Andel SWE-fakturor, %	5,6	4,9	3,3	0,6	
Antal protokollförda paragrafer, kansli (RF, RS, RSau)	1 151	1 141	1 110	1 096	1 078
Antal registrerade ärenden av registraturen	8 795	9 232	9 330	9 753	9 910
Antal registrerade handlingar av registraturen	44 249	51 096	55 560	53 814	54 527
Antal inkomna bidrag till förnyelsepriset	21	28	29	21	43
<i>It-relaterade tjänster</i>					
Antal supportärenden per dator	2,2	2,9	3,1	3,08	3,12
Servicenivå digital arbetsplats (DAP), %	93	92	94	92	90
Antal ärenden hanterat av it-supporten	28 186	30 272	42 306	44 603	41 103
<i>Förvaltningsgemensamt</i>					
Utsläpp från tjänsteresor med privat bil, ton CO2e per år	9,1				
Utsläpp från egna fordon och arbetsmaskiner, ton CO2e	31,8				
Net Promoter Score (eNPS)	-7	-3	-1		